

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 20 (192)

Субота, 1 чэрвеня 1974 года.

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап.

КАНДЫДАТЫ НАРОДА

СМІРНОЎ
Аляксей Аляксеевіч

КАВАЛЁЎ
Пётр Купрыянавіч

КАНДЫДАТ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОўНАГА
САВЕТА СССР ПА ГОМЕЛЬСКОЙ
ВЫБАРЧАЙ АКРУЗЕ № 84 ПА ВЫБАРАХ
У САВЕТ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕІ

Тав. Смірноў Аляксей Аляксеевіч нарадзіўся ў 1921 годзе ў вёсцы Кулеміха Велужскага раёна Горкаўскай вобласці, рускі, член КПСС з 1947 года. Пасля заканчэння школы ў 1938 годзе ён паступіў у Маскоўскі горны інстытут, вучоба ў якім перапынілася ў сувязі з пачаткам Вялікай Айчыннай вайны. У 1941 годзе пайшоў на фронт і быў намеснікам падпруга роты 901-га стралковага палка Паўночна-Заходняга фронту, у 1942 годзе атрымаў раненне і пасля ляжэння ў шпіталі працаваў вучобу ў горным інстытуте ў г. Караганда. У 1944 годзе пачаў працаваць інжынерам-праекціроўшчыкам трэста «Чысцякоўантрацты» у горадзе Чысцякове.

У 1946 годзе выбран першым сакратаром Днепрапятроўскага гаркома камсамола, дзе працаваў да 1949 года. У 1949 годзе быў выбран першым сакратаром Днепрапятроўскага абкома камсамола. З 1951 да 1954 года працаваў намеснікам загадчыка аддзела ЦК ВЛКСМ, з 1954 года знаходзіцца на партыйнай рабоце, адразу — інструктар аддзела парторганаў ЦК КПСС па саюзных рэспубліках, затым — загадчык аддзела ЦК КПБ. У 1959 годзе быў выбран першым сакратаром Брэсцкага абкома КП Беларусі, а ў 1965 годзе — сакратаром ЦК КПБ.

Тав. Смірноў А. А. з'яўляецца членам бюро ЦК КПБ, дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР. Тав. Смірноў А. А. узнагароджан ордэнам Леніна, Кастрычніцкай Рэвалюцыі, Працоўнага Чырвонага Сцягу, Славы III ступені, двума ордэнамі «Знак Пашаны» і шасцю медалямі.

КАНДЫДАТ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОўНАГА
САВЕТА СССР ПА ГОМЕЛЬСКОЙ
ГАРАДСКОЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУЗЕ № 582
ПА ВЫБАРАХ У САВЕТ САЮЗА

Тав. Кавалёў Пётр Купрыянавіч нарадзіўся ў 1931 годзе ў вёсцы Заалоцце Буда-Кашалёўскага раёна Гомельскай вобласці, беларус, член КПСС з 1956 года, адукацыя сярэдняя.

Тав. Кавалёў П. К. сваю працоўную дзейнасць пачаў у 1945 годзе ў калгасе «Іскра» Буда-Кашалёўскага раёна. У 1947 годзе пайшоў вучыцца ў школу фабрычна-заводскага навучання № 56 у горадзе Гомелі, якую закончыў у 1949 годзе, затым быў накіраваны на работу шафёрам на Мінскі трактарны завод. З 1950 па 1951 год працаваў слесарам-монтажнікам гэтага ж завода.

У 1951 годзе быў прызваны на службу ў ваенна-марскі флот. Дэмабілізаваўшыся, тав. Кавалёў П. К. прыехаў у Гомель і пачаў працаваць на заводзе «Гомсельмаш», адразу машыністам-турбіністам энергацэада, а з 1958 года па цяперашні час — слесарам па рамонт абсталявання інструментальнага цэха.

Тав. Кавалёў П. К. узнагароджан ордэнам Леніна і ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцягу, медалем «За доблесную працу». У азнаменаванне 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна.

**ТАВАРЫШЫ ВЫБАРШЧЫКІ! У ДЗЕНЬ
ВЫБАРАў — 16 ЧЭРВЕНЯ 1974 ГОДА —
УСЕ, ЯК АДЗІН, АДДАДЗІМ СВАЕ ГАЛАСЫ
ЗА ДАСТОЙНЫХ КАНДЫДАТАў
НЕПАРУШНАГА БЛОКУ КАМУНІСТАў
І БЕСПАРТЫЙНЫХ АЛЯКСЕЯ АЛЯКСЕЕВІЧА
СМІРНОВА І ПЯТРА КУПРЫЯНАВІЧА
КАВАЛЁВА.**

Насустрэч трэцяму, працоўнаму

Хутка ў студэнтаў заканчыцца другі вучэбны семестр і паклічуць іх дарогі ў розныя кірункі. Адны будуць адпачываць, другія — праходзіць практыку, а для многіх пачнецца працоўны семестр.

У мінулым годзе студэнцкі будаўнічы атрад «Універсал-73» нашага ўніверсітэта, у які ўваходзілі служачы падрыхтоўкага аддзялення, працаваў

ПА МЕТАДУ ЗЛОБІНА

у арганізацыі міжкалгасбуда Буда-Кашалёўскага раёна. Сёлетэ амаль у ранейшым саставе студэнты першага курса гісторыка-філалагічнага факультэта

зноў паедучы ў гэты раён. Работам падабаецца работа будаўнікоў. Летась іхні атрад заняў першае месца ў вобласці па арганізацыі міжкалгасбуда і

яму быў уручаны пераходны Чырвоны Сцяг. Сёлетэ штаб СВА пры абкоме камсамола прапанаваў байцам «Універсала-74» працаваць па метад М. Злобіна. Камандзір атрада, камуніст Уладзімір Басак гаворыць: «Мы абавязаліся за сорак календарных дзён, замест шасці месяцаў па норме, пабудаваць механізаваную майстэрню ў кал-

гасе імя Ульянава. Думаю, што са сваёй спецыяльнай работай мы выканаем сваё абавязальства і апраўдаем довер'е камсамольцаў Гомельшчыны». Спраўды гэта вялікае заданне, якое ўзялі на сябе байцы «Універсала-74». Трэба скараціць больш чым у чатыры разы тэрмін узвядзення аб'екта. Але хлопцы не падвадуць. Сярод 25 байцоў

— 5 камуністаў, многія ўжо працавалі на будаўнічых пляцоўках. Абавязкі лавара будзе выконваць Алег Сяргеевіч. Гэтую спецыяльнасць ён набываў праходзячы службу ў радах Савецкай Арміі. Урач атрада — Уладзімір Сіманюк. Да наступлення ва ўніверсітэт ён закончыў медыцынскае вучылішча. А. АЛЕСЕЎ, наш кар.

У КПСС няма іншых інтарэсаў, акрамя інтарэсаў народа, няма іншай мэты, акрамя шчасця і добрабыту працоўных. Савецкія людзі давярваюць сваёй партыі, і партыя робіць усё, каб быць вартай гэтага довер'я. Абапіраючыся на падтрымку мас, яна ўпэўнена вядзе народ да новых перамог у імя перамогі гістарычнай справы, завешчанай вялікім Леніным, у імя перамогі камунізму.

(Са Звароту ЦК КПСС да ўсіх выбаршчыкаў, грамадзян СССР).

АФІЦЫЙНЫ АДДЗЕЛ НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

Вучэбна-выхаваўчая работа — адна з важнейшых у падрыхтоўцы маладых спецыялістаў. Яна заўсёды знаходзіцца ў цэнтры увагі рэктарата. Не выпадкова на чарговым пасяджэнні Вучонага савета ўніверсітэта, якое адбылося 30 мая, першым на парадку дня стала пытанне «Аб стане вучэбна-выхаваўчай работы на факультэце фізічнага выхавання». Заслуханы даклад дэкана гэтага факультэта Б. М. Зайцава, які адначасова са становавым вымушаны быў гаварыць і аб істотных недахопах, маючых месца ў арганізацыі вучэбнага і выхаваўчага працэсу.

Праблемы ў важнай справе зазначылі і выступіўшыя ў спрэчках. Вучоны савет прыняў пастанову, накіраваную на палепшэнне вучэбна-выха-

ваўчай работы на факультэце фізвыхавання.

Затым былі разгледжаны вынікі выканання плана мерапрыемстваў па арганізацыі прыёму студэнтаў на 1974-75 навучальны год. Па гэтым пытанню заслухана паведамленне аднаго са сакратара прыёмнай камісіі, дацэнта І. П. Траўцускага.

Сур'ёзная размова адбылася пры абмеркаванні пытання аб выкарыстанні ЭВМ у распрацоўцы аўтаматызаванай інфармацыйна-кіруючай сістэмы вышэйшай школы (АІС ВШ). Доклад зрабіў загадчык кафедры вылічальных машын і праграмавання, дацэнт В. Е. Быхаўцаў.

Вучоны савет правёў перавыбранне і выбранне на вакантныя пасады прафесарска-выкладчыцкага састава.

У МЯСЦКОМЕ

28 мая адбылося пашыранае пасяджэнне мясцкома з удзелам старшын прафбіора і прафгрупортаў падраздзяленняў універсітэта.

Заслухана і абмеркавана пытанне аб рэалізацыі прапаноў і крытычных зауваг членаў прафсаюза на агульных сходах падраздзяленняў універсітэта (дакладвалі — старшыня вытворча-масавай камісіі прафесар А. С. Калугін, старшыня жыллёва-бытавой камісіі І. М. Палій, старшыня культурна-масавай і спартыўна-масавай камісіі Н. І. Перхунова і старшыня камісіі па ахове працы і тэхніцы бяспекі дацэнт Ю. Ф. Хадакоўскі).

Заслухалі таксама справаздачы. Старшыня прафбіора механіка-матэматычнага і фізічнага факультэтаў В. В. Мухін і М. Т. Баранаў давалі іх аб ходзе выканання сацыялістычных абавязальстваў на 1974 год.

Старшыня прафбіора і прафгрупорці інфармавалі мясцком аб ходзе выканання плана збору членскіх прафсаюзных узносаў за 2-гі квартал гэтага года.

Па ўсіх абмеркаваных пытаннях прыняты адпаведныя рашэнні.

НА ДЗЯРЖАЎНЫХ ЭКЗАМЕНАХ

Сёння для студэнтаў — гарачая пара. Асабліва шмат хваляванняў прыносяць дзяржаўныя экзамены, якія з'яўляюцца п'яцікурсінікі. Студэнты-філолагі ўжо здалі экзамен па навуковым камунізму. Ён быў апошнім для тых, у каго наперадзе засталася абарна дыпломных работ.

Сёлетэ у нашым універсітэце — першы выпуск гісторы-

каў. Гэтую спецыяльнасць набылі 45 юнакоў і дзяўчат. Яны здалі дзяржаўныя экзамены па гісторыі КПСС. Глыбокія веды паказалі студэнты В. Байцянок, У. Марачкін, М. Старавойтаў, А. Шаюнова, В. Панамарэнка, Л. Маёрава, У. Лазавікоў, Л. Калач, У. Гладышаў, В. Бай, Л. Байцянок. Усе яны атрымалі пяціры.

УСЕСАЮЗНЫ ПАХОД КЛІЧА

Днямі адбылося пасяджэнне камітэта камсамола, прафкома і камітэта ДТСААФ універсітэта, на якім абмеркавана пытанне ходу выканання сумесных мерапрыемстваў Усеаюзнага паходу камсамоляў і моладзі па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа, прысвечанага 50-годдзю прысваення камсамолу імя У. І. Леніна і 30-годдзю перамогі Савецкага Саюза над гітлераўскай Германіяй. Вызначаны

напрамкі далейшай работы грамадскіх арганізацый і факультэтаў універсітэта. Асабліва ўвага звернута на распрацоўку заданняў для первічных студэнцкіх камсамольскіх арганізацый і арганізацый супрацоўнікаў універсітэта, а таксама будаўніцтва для ўдзелу іх ва Усеаюзным паходзе.

П. ЖУКАЎ,
старшыня камітэта
ДТСААФ.

ГОСЦЬ УНІВЕРСИТЕТА — ПРЭЗІДЭНТ АКАДЭМІ НАВУК БССР

Кандыдатам у дэпутаты Савета Саюза Вярхоўнага Савета СССР па Гомельскім сельскай выбарчай акрузе вылучаны відны вучоны, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, прэзідэнт Акадэміі навук Беларускай ССР, член-карэспандэнт Акадэміі навук СССР М. А. Барысевіч.

У час прыезду ў Гомель для сустрэчы са сваімі выбаршчыкамі Мікалай Аляксандравіч наведаў наш універсітэт. Прэзідэнт Акадэміі праявіў вялікую цікавасць да вядучай вышэйшай навучальнай установы беларускага Паўночна-Западнага рэгіёна. Разам з сакратаром

Гомельскага абкома КПБ А. І. Жыльскім ён агледзеў вучэбныя корпусы, лабараторыі, вёў гутаркі ў дэканатах, на кафедрах, з супрацоўнікамі ГДУ.

Мікалай Аляксандравіч Барысевіч глыбока ўнікаў ва ўсе сферы дзейнасці ўніверсітэта. Уважліва выслушавшы на вучэбнымі калярамі і тэхнічна аснашчанасць, стан навукова-даследчай працы прафесарска-выкладчыцкага саставу і студэнцтва — гэтыя і многія іншыя пытанні не засталіся па-за ўвагай прэзідэнта.

Найбольш за ўсё высокага госьця цікавілі праблемы развіцця ва ўніверсітэце фундаментальных навуковых даследаванняў, якія б мелі вялікае прыкладное значэнне, з пельхам уключаны ў прамысловасць і сельскагаспадарчыя. Для гэтага акадэмік даў шэраг каштоўных парадаў, выказаў гатоўнасць аказаць універсітэту пэўную дапамогу ў вырашэнні важнейшых задач і наладжвання супрацоўніц-

ва з акадэмічнымі навукова-даследчымі інстытутамі.

На фізічным факультэце М. А. Барысевіч першым пакінуў свой подпіс у адной з лабараторый для памяці аб наведванні ўніверсітэта. Гэты пачатак паслухачы добрай традыцыі: свае аўтографы на сцяне, якія пакрыюцца лакам, цяпер бу-

дзь пакідаць усе ганаровыя госьці ГДУ.

На здымках: 1. У лабараторыі фізічнага факультэта. Аб праводзімым навуковым даследаванні растлумачае кандыдат тэхнічных навук, дацэнт Г. В. Старыкава. 2. Фотаздымак аб памятнай сустрэчы. Справа — прэзідэнт Акадэміі навук БССР М. А. Барысевіч.

Фота А. Рудчанкі.

НА АГУЛЬНАУНІВЕРСИТЕЦКІМ ПАРТЫЙНЫМ СХОДзе ВАЖНЕЙШАЯ ЗАДАЧА КАМУНІСТАў

У мінулую сераду адбыўся адкрыты агульнаўніверсітэцкі партыйны сход. Камуністы абмеркавалі пытанне «Аб далейшым павышэнні дзейнасці ідэйна-палітычнай работы ў святле рашэнняў XXIV з'езда КПСС і XIII пленума ЦК КПБ».

ДАКЛАДЧЫК, сакратар парткома **У. В. Казлоў**, адзначыў, што XIII пленум Цэнтральнага Камітэта КП Беларусі, які праходзіў 29—30 красавіка г. г., усебакова і прагрававальна прааналізаваў дзейнасць партыйных арганізацый рэспублікі па камуністычным выхаванню працоўных. На ім ішла глыбокая размова аб тым, як забяспечыць высокую эфектыўнасць ідэйна-палітычнай работы, умацаваць яе сувязь з вытворчасцю. Гэты аналіз прамы і непарэдна адносіцца і да партыйнай арганізацыі, усяго калектыву нашага ўніверсітэта.

У. В. Казлоў у сваім дакладзе гаворыць аб дасягненнях у станавленні ўніверсітэта, вырашэнні пастаўленых партыяй і ўрадам задач па далейшаму ўдасканаленню вышэйшай адукацыі. Сведчаннем некаторых нашых поспехаў з'яўляецца высокі працэнт паспяхоўнасці студэнтаў, рост навукова-даследчай работы, павелічэнне аб'ёму гаспадарча-дагаворных работ. Аднак, як паказалі лічбы аналізу, уклад факультэтаў і кафедраў у гэтую справу далёка не аднолькавы. Слаба выкарыстоўваюць свае патэнцыяльныя магчымасці для вядзення гаспадарча-дагаворных распрацовак біялага-лебава і эканамічны факультэты, а таксама кафедры грамадскіх навук.

Партыйны камітэт і рэктарат занепакоены станавішчам з выкананнем гаспадарчых тэм і на кафедры агульнай геалогіі, якую ўзначальвае прафесар С. Д. Туроўскі.

На пленуме ЦК КПБ вялікая ўвага была ўдзелена пытанням прапаганды эканамічных ведаў, арганізацыі эканамічнай вучобы нашых кадраў. У гэтай справе ва ўніверсітэце маецца станоўчы вопыт. Па ініцыятыве вучоных эканамічнага факультэта і кафедраў палітэканаміі ў горадзе былі арганізаваны «Дні навукі», праводзіліся сустрэчы «Эканаміст за круглым сталом» і іншыя цікавыя мерапрыемствы. Гэта ініцыятыва была адобрана па бюро гаркома партыі, на яе актыўна адклікнуліся ву-

чоныя іншыя кафедры. Аднак цяпер у лекцыйнай прапагандзе, адзначае **У. В. Казлоў**, назіраецца прыкметны спад. Недастаткова актыўна вядзецца лекцыйная прапаганда па тэматыцы, прысвечанай 30-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У гэтай справе яшчэ многае належыць зрабіць універсітэцкай арганізацыі таварыства «Веды» (старшыня **Л. М. Гаранін**).

Абавязак кожнага ўдзельніка Вялікай Айчыннай вайны данамажы партыйным арганізацыям, камітэту камсамола ў ваенна-патрыятычным выхаванні нашай моладзі. Пра тое, што мы можам гэта рабіць на высокім ідэіным і мастацкім узроўні, засведчыў вечар, які быў праведзены ва ўніверсітэце ў гонар Дня Перамогі.

На ўсім культурна-масавых мерапрыемствах павінна як мага больш быць і нашых выкладчыкаў. У дакладзе названы прозвішчы дэканаў, іх намеснікаў, загадчыкаў кафедраў т. х.т. Хадакоўскага, Старыкава, Прыходзькіна, Аміравай, Балакіна, Паламарчука, Бекаравіча, Стараўра і іншых, якія амаль ніколі не наведваюць урачыхых вечароў і іншых мерапрыемстваў, праводзімых ва ўніверсітэце.

Дакладчык далей засяроджвае ўвагу камуністаў на насцярожваючых фактах абыхваўчых адносін асобных студэнтаў да грамадскіх навук. У гэтым бачны і нашы ўпущэнні ў палітыка-выхаваўчай рабоце са студэнтамі, у адборы абітурыентаў і індывідуальнай рабоце з імі.

У гэтай справе важная роля надаецца куратарам студэнцкіх груп. Аднак многія з іх адносяцца да сваіх абавязкаў без паважлівага высокай адказнасці. Пацярджэннем гэтаму можа быць той факт, што палавіна з іх нават не з'явілася на семінар куратараў, які праводзіўся парткамам у першым вучэбным семестры і па сваіму аместу быў даволі карысным.

СЕННЯШНІ студэнт — гэта заўтрашні спецыяліст, кіраўнік калектыву, арганізатар вытворчасці. Яго адпаведнасць тым задачам, якія ён павінен вырашаць, залежыць ад сэннінай нашай работы па падрыхтоўцы ў яго тых якасцей саветаў спецыялістаў, пра якія казаў таварыш **Л. І. Вржэнскі** ў прамове на ўсесаюзным злёце студэнтаў.

На жаль, значнаўшы дакладчык, нягледзячы на параўнальна высокую паспяхоўнасць па грамадскіх навук, мы не можам гаварыць аб поўным адзінстве ведаў і перакананняў нашых студэнтаў. Нас трывожыць яшчэ значная колькасць амаральных учынкаў. Па гэтай прычыне з універсітэта выключана ў гэтым навучальным годзе сем студэнтаў. Сярод іх — студэнтка 5-га курса, біялага-лебавага факультэта Паперная, якая на працягу некалькіх год крала грошы ў сваіх сябровак.

У. В. Казлоў гаворыць аб тым, што мы не дабіліся яшчэ таго, каб кожны амаральны ўчынак стаў вядомым шырокай масе студэнцтва і знайшоў усеагульнае асуджэнне.

Партыйны камітэт асабліва ўстрыжаны станавішчам спраў на факультэце фізыхавання. У гэтым навучальным годзе пільна ў студэнтаў выключаны з універсітэта за амаральныя учынкi. Партбюро, дэканат факультэта яшчэ па-сапраўдному не займаюцца ідэйна-выхаваўчай работай і, горш таго, іншы раз выступаюць у ролі заступнікаў тых, да каго трэба прымаць самыя суровыя меры ўздзеяння. Тут на трэці курс прыйшаў Баравікова, які ў маі 1973 года быў выключаны за сістэматычнае п'янства, хуліганства і пападанне ў вып'ячэрэзік. Адзінаццаць месяцаў па-за сценамі ўніверсітэта Баравікова правёў таксама не лепшым чынам.

У дакладзе прыводзіліся і іншыя факты, якія сведчаць аб неадавальняючым узроўні ідэйна-выхаваўчай работы на факультэце фізыхавання.

Затым дакладчык гаворыць аб павышэнні эфектыўнасці партыйнай адукацыі. Адначасова са становачымі момантамі **У. В. Казлоў** указвае на тое, што асобныя выкладчыкі, такія як **С. П. Емяльянава**, **Л. К. Няромская** і іншыя амаль не наведваюць заняткі ў вачэрнім універсітэце марксізму-ленінізму.

Асабліваю ўвагу **У. В. Казлоў** звяртае на пытанне падрыхтоўкі ўступаючых у рады Камуністычнай партыі, на падбор кадраў для працы ва ўніверсітэце. Выказаецца думка перад пераўтворэннем на наступны тэрмін засудоўваць справядліва выбіраемага не толькі аб сваёй рабо-

це, але і аб асабістым ідэйна-палітычным узроўні.

Прадметам вялікіх клопатаў рэктарата, парткома, камітэта камсамола, прафсаюза з'яўляецца работа факультэта грамадскіх прафесій. У яго сістэме добра працуе «Школа маладога лектара», у шасці секцыях якой займаецца больш 200 студэнтаў. Кіраўнік школы **Э. М. Энцин**, а таксама кіраўнікі секцый **Т. П. Гаранін**, **Л. М. Гаранін**, **Я. В. Яршоў-Мазураў**, камітэт камсамола робяць нямала для таго, каб адсюль выходзілі добра падрыхтаваныя маладыя лектары.

У ідэйна-выхаваўчай рабоце студэнтаў значная роля адводзіцца мастацкай самадзейнасці. Аднак пакуль што толькі радуе вакальна-інструментальны ансамбль «Радзімічы», а астатнія калектывы ўсё яшчэ на шляху станавлення ці наогул распіліся. Час патрабуе карэнным чынам змяніць адносіны да гэтага важнага сродка ідэйнага, маральнага і эстэтычнага выхавання моладзі.

Многае трэба зрабіць ва ўніверсітэце і для паліпшэння нагляднай атмасферы.

У дакладзе дадзена ацэнка і шматтыражнай газеце «Гомельскі ўніверсітэт». Разам з яе вартасцямі адзначаны і недахопы. У прыватнасці, указана на тое, што на старонках газеты вельмі мала публікуецца крытэчных матэрыялаў, не сканцэнтравана ўвага чытачоў на сур'ёзных праблемах.

У канцы свайго даклада **У. В. Казлоў** спыніўся на пытанні актывнай падрыхтоўкі і ўзроўня правядзення выбараў у Вярхоўны Савет СССР.

У СПРЭЧКАХ па дакладу выступілі дзесяць камуністаў. Аб павышэнні ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню навуковых даследаванняў і іх эфектыўнасці гаварыў прарэктар па навукова-даследчай рабоце прафесар **М. В. Навуцкі**. **Міхаіл Венямінавіч** звярнуў таксама пытанні планавання і выканання індывідуальных планаў, больш сур'ёзнага падыходу да выбару навуковых тэм, паставіў задачу далейшага ўдасканалення і паліпшэння работы студэнцкага навуковага таварыства.

Дэкан эканамічнага факультэта

та, дацэнт **І. П. Трацэўскі** расказаў аб вопыце ідэйна-палітычнага выхавання студэнтаў па сваім факультэце, адзначыў значэнне павышэння грамадскай актывнасці студэнтаў, стварэння для іх нармальнага жылля і бытавых умоў, назваў прозвішчы тых выкладчыкаў, якія шмат працуюць на іве выхавання будучых маладых спецыялістаў.

Сакратар партбюро фізічнага факультэта **Т. П. Жалонкіна** ў сваім выступленні гаварыла аб кіраўніцтве партыйнай арганізацыі, камсамолам, рабоце камуністаў і выкладчыкаў у Інтэрнаце.

Павышэнню ўзроўню і паліпшэнню навуковых даследаванняў, удасканаленню работы з першакурснікамі прысвяціў сваё выступленне член-карэспандэнт АПН СССР **І. Ф. Харпалаў**.

Старшыня ўніверсітэцкай арганізацыі таварыства «Веды», дацэнт **Л. М. Гаранін** падзяліўся думкамі аб тым, што нам чаецца зрабіць, каб ужо ў бліжэйшы час актыўна ўдзельнічаў партыя ў прапагандзе сярод студэнтаў, працоўных горада і вобласці па самых актуальных тэмах.

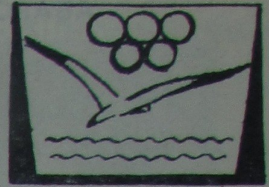
З вялікай увагай было заслухана выступленне рэктара, доктара фізіка-матэматычных навук **Б. В. Бокуца**, які закрануў шэраг важных пытанняў, якія належыць вырашаць універсітэцкаму калектыву ў цэнтральнай перыяд. Барыс Васільевіч расказаў пра сустрэчу ў ГДУ з прэзідэнтам АН БССР, акадэмікам **М. А. Барысевічам**, пра тое, якімі шляхамі будучы развіццё навуковых даследаванняў ва ўніверсітэце, як прадугледжваецца ажыццяўляць падрыхтоўку кадраў для народнай гаспадары і для працы ў вышэйшай школе.

На партыйным сходзе выступілі таксама старшыня культурына-масавай камісіі мясцовага **Н. І. Перхунова**, студэнт чацвёртага курса гісторыка-філагічнага факультэта **М. І. Бойка**, сакратар камсамольскай арганізацыі супрацоўнікаў універсітэта **В. М. Навуменка**.

Партыйны сход прыняў разгорнутую пастанову, накіраваную на далейшае павышэнне дзейнасці ідэйна-палітычнай работы ў святле рашэнняў XXIV з'езда КПСС і XIII пленума ЦК КПБ.

СТАРОНКА
ДЛЯ
АБИТУРІЕНТАЎ

НА ВУЧОБУ ЗАПРАШАЕ ФАКУЛЬТЭТ ФІЗВЫХАВАННЯ

Сёлета нашаму факультэту споўнілася 25 гадоў. Цяпер яго выпускнікоў можна сустрэць у многіх школах, прафесіянальна-тэхнічных вучылішчах, у вышэйшых навуковых установах і тэхнікумах, на вытворчасці і кіруючых пасадах у фізкультурных арганізацыях. Так, Я. Верселеў працуе начальнікам упраўлення Міністэрства ўнутраных спраў СССР, А. Царык—начальнікам водных відаў спорту Спорткамітэта пры Савета Міністраў СССР, В. Вяляўскі — загадчыкам кафедры фізыхавання БІЧТУ, А. Сямікоп — загадчыкам кафедры спартыўнага гульніў і гімнастыкі нашага факультэта, а І. Будзюхін — загадчыкам кафедры фізічнага выхавання ўніверсітэта.

На нашым факультэце атрымалі вышэйшую адукацыю многія вядомыя спартсмены, якія праславілі Радзіму выдатнымі спартыўнымі дасягненнямі. Гэта — чэмпіён Алімпійскіх гульніў, неаднаразовы пераможца першынстваў свету, Еўропы і Саветаў Саюза па веславанню Л. Гейштар, уладальнік кубка Еўропы па спринтарскаму бегу В. Санае, чэмпіён Еўропы А. Маркаўцаў, аліц з мадэльных бегуноў кантынента на 400-метровай дыстанцыі з пераходкамі, удзельнік Алімпійскіх гульніў Я. Гаўрыленка, чэмпіён СССР В. Паўлючэў, В. Харытонаў і многія іншыя.

Цяпер сярод выхаванцаў нашага факультэта 16 майстроў і 43 кандыдаты ў майстры спорту, 203 першаразряднікі. Вучэбны працэс ажыццяўляецца супрацоўнікі чатырох кафедраў — спартыўна гульніў і гімнастыкі, тэарэтычных асноў фізічнага выхавання і плавання, лёгкай атлетыкі, фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны. У нас працуюць выкладчыкі высокай кваліфікацыі. Сярод іх — доктар медыцынскіх навук, прафесар, 6 кандыдатаў навук, заслужаны майстар і 15 майстроў спорту СССР, 4 выдатнікі фізічнай культуры, 4 заслужа-

ныя трэнеры БССР, 3 судзіі Усеаюнаі катэгорыі і 10 — Рэспубліканскай.

Наш факультэт кожны год дабіваецца высокіх спартыўных дасягненняў. Ён трывала займае другое месца, услед за ІФК, сярод вунь Беларусі, быў прызнан лепшым у краіне на аглядае-конкурсе па спартыўна-масавай рабоце.

Сёння мы ганарымся многімі сваімі выхаванцамі, такімі як Пётр Кулікоў, Ніна Гнідзіна, Уладзімір Якутовіч, Уладзі-

Многія будучыя спецыялісты фізічнай культуры і спорту актыўна ўдзельнічаюць у рабоце студэнцкіх навуковых групоў. На сваім рахунку маюць каштоўныя навуковыя працы Л. Чарноў, А. Макееў, М. Бухараў, П. Далганаў, Л. Янковіч і іншыя студэнты факультэта. З навуковымі дакладамі яны выступаюць на канферэнцыях універсітэта і іншых вунь краіны.

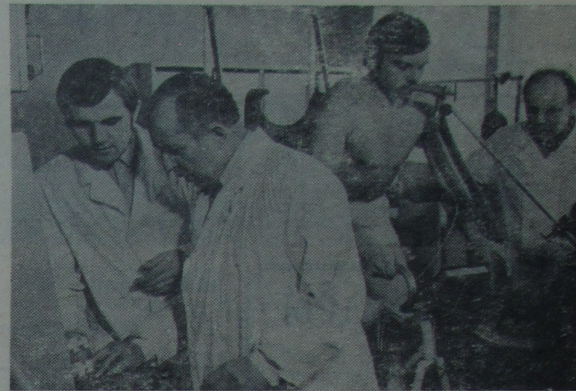
Вядучым спартсменам ГДУ ствараюцца самыя спрыяльныя ўмовы для павышэння спартыўнага майстэрства і паспяховай вучобы. Яны ў першую чаргу забяспечваюцца стипендыяй і інтэрнатам, маюць магчымасць перайсці на індывідуальны план навучання, для іх пераносыцца тэрміны здачы залікаў і экзаменаў.

Адначасова з вывучэннем спецыяльных дысцыплін нашы студэнты атрымоўваюць добрую ідэіна-палітычную загартоўку. За чатыры гады вучобы яны могуць набыць і адну з грамадскіх прафесій. У нас няма вялікіх аматараў музыкі, сцэны і іншых відаў мастацтва. Нашы студэнты ўмеюць весела і з карысцю правесці свой адпачынак. Яны ўдзельнічаюць у кожным канцэртзе мастацкай самадзейнасці, спартыўнымі нумарамі прыносяць глядачам вялікае задавальненне.

Праз лічаныя дні краіна атрымае маладых спецыялістаў фізічнага выхавання нашага 21-га выпуску. На іх месца прыйдзе новае папаўненне. Мы хочам, каб яго было дастойным сваім папярэднікам. Не трэба думаць, што наш факультэт — «лёгка». Тут таксама трэба шмат працаваць, каб глыбока авалодаць праграмнымі ведамі, дасягнуць высокай спартыўнай кваліфікацыі.

Наш факультэт — для добра падрыхтаваных, моцных, смелых, мужных юнакоў і дзяўчат. Калі ласка, да нас на вучобу!

Б. ЗАЙЦАУ,
дэкан факультэта.

НА ЗДЫМКУ: навуковы эксперымент праводзяць студэнты факультэта пад кіраўніцтвам доктара медыцынскіх навук, прафесара А. С. Калугіна (на пераднім плане).

КУЗНЯ ФІЗКУЛЬТУРНЫХ КАДРАЎ

мір Бесараб, Надзежда Болатва і іншымі лёгкаатлетамі, веслярамі, плывцамі, гімнастамі, барцамі, якія выходзілі пераможцамі і становіліся прызёрамі разнастайных буйных спаборніцтваў. У гэтым ёсць вынік плённай працы і прафесарска-выкладчыцкага саставу, які актыўна займаецца праблемай удасканалення метадыкі падрыхтоўкі спартсменаў вышэйшых разрадаў. Супрацоўнікі кафедраў выдзюць комплексныя педагогагічны і медыка-біялагічны даследаванні на спартсменах. Асабліва вялікая ўвага ўдзяляецца пытанням гемадынамікі і рухальных якасцей спартсменаў, вывучэнне якіх ажыццяўляецца пад кіраўніцтвам доктара медыцынскіх навук, прафесара А. С. Калугіна.

Нашы студэнты паспяхова займаюцца тэхнічнай творчасцю. Летас пад кіраўніцтвам старшага выкладчыка В. А. Падасінава яны сканструявалі тры апараты, якія атрымалі прызавыя месцы на ўніверсітэцкай выстаўцы.

ЗМЕСТ УСТУПНЫХ ЭКЗАМЕНАЎ ПА СПАРТЫЎНАЙ ПАДРЫХОТКУЦЫ НА ДЗЕННАЕ І ЗАВОЧНАЕ АДДЗЯЛЕННІ ФАКУЛЬТЭТА

Паступаючыя на факультэт фізічнага выхавання здаюць уступныя экзамены па наступных прафільруючых дысцыплінах:

Па спецыяльнасці (па выбрана-му віду спорту) — лёгкай атлетыкай, канькабежны спорт, футбол, валеібол, баскетбол, лыжны спорт, фехтаванне, хакей, барацьба класічная, ручны мяч, веславанне на каное і байдарках — па фізіцы (ваўсна), па хіміі (ваўсна), сачыненне.

Уступны экзамен па лёгкай атлетыцы

Экзамен па лёгкай атлетыцы праводзіцца ў адзін дзень па наступных відах:

- Мужчыны**
- 1. Бег 100 м.
- 2. Бег 1.500 м.
- 3. Скачок у вышыню.
- 4. Штурханне ядра (вага 7,257 кг).

Жанчыны

- 1. Бег 100 м.
- 2. Бег 800 м.
- 3. Скачок у вышыню.
- 4. Штурханне ядра (вага 4 кг.).

Аэніка ўступнага экзамену па лёгкай атлетыцы выводзіцца па дзеючай міжнароднай табліцы аэнікі вынікаў у лёгкаатлетных спаборніцтвах па мнагаборствах (у ачках).

Мужчыны

- «выдатна» — 1600 ачкоў;
- «добра» — 1300 ачкоў;
- «здавальняюча» — 1000 ачкоў.

Жанчыны

- «выдатна» — 2100 ачкоў;
- «добра» — 1800 ачкоў;
- «здавальняюча» — 1500 ачкоў.

Патрабаванні для паступаючых на завочнае аддзяленне наступныя: для мужчын ва ўзросце да 35 гадоў і жанчын ва ўзросце да 30 гадоў захоўваюцца агульныя

патрабаванні для паступаючых на факультэт.

Для мужчын старэй 35 гадоў устаўваюцца наступныя нарматыўны ў ачках: «выдатна» — 1.300 ачкоў, «добра» — 1000 ачкоў, «здавальняюча» — 700 ачкоў. Для жанчын старэй 30 гадоў устаўваюцца наступныя нарматыўны ў ачках: «выдатна» — 1800 ачкоў, «добра» — 1500 ачкоў, «здавальняюча» — 1200 ачкоў.

Уступны экзамен па гімнастыцы

Мужчыны

- 1. Перакладзіна, 3 віса падцягванне (колькасць разоў) — 10 (выдатна), 8 (добра), 6 (здавальняюча).

- 2. Брусі. Вугал ва ўпоры «90 градусаў у сек.» — Звыш 5 сек. (выдатна), 5 сек. (добра), 3 сек. (здавальняюча).

- 3. Акрабатыка. Адвольнае акрабатычнае практыкаванне, якое састаіць з 4—5 элементаў з уключэннем кувыркоў, пераваротаў, стоек 10,0 — 9,0; 8,9—8,0; 7,9—7,0.

- 4. +Адвольнае практыкаванне на адным з гімнастычных снарадаў (перакладзіна, брусі), якое састаіць з 4—5 элементаў з уключэннем пад'ёму. 10,0—9,0; 8,9—8,0; 7,9—7,0.

- 5. +Скачок (казёл у даўжыню 135 см.). Скачок ногі ў бакі (у балах) 10,0—9,0; 8,9—8,0; 7,9—7,0.

Жанчыны

- 1. +Адвольнае практыкаванні на брусьях рознай вышыні, якія састаіць з 4—5 элементаў з уключэннем пад'ёму на верхнюю жэрдку 10,0—9,0; 8,9—8,0; 7,9—7,0.

- 2. Лазанне па канату з дапамогай рук і ног (у метрах) 5 м; 4 м; 3 м.

- 3. +Акрабатыка. Адвольнае акрабатычнае практыкаванні, якія састаіць з 4—5 элементаў з уключэннем кувыркоў, пераваротаў, стоек, «маста» (у балах) 10,0—9,0; 8,9—8,0; 7,9—7,0.

- 4. Нахілы назад з сяды прадольна на гімнастычнай скамейцы, з замацаванымі нагамі, рукі на пояс (колькасць разоў) 8, 5, 3.

- 5. Скачок (казёл у даўжыню — 110 см) ускос ва упор, прысеў і саскок прагнуўшыся (у балах) 10,0—9,0; 8,9—8,0; 7,9—7,0.

Уступны экзамен па плаванні

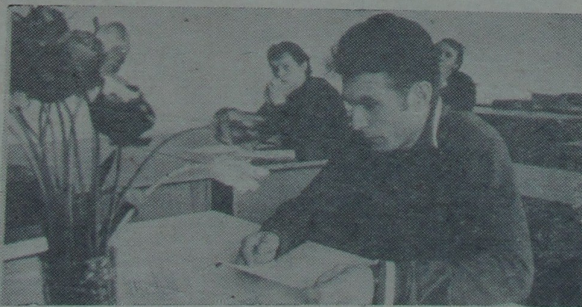
(мужчыны і жанчыны)

Прайліць дыстанцыю 100 м на аэніку «выдатна» адным з спартыўных спосабаў плавання, паказваючы час III спартыўнага разраду з прыбавленнем 30 сек, «добра» — адным з спартыўных спосабаў плавання без уліку часу, «здавальняюча» — адвольна без уліку часу.

Заўвага: Практыкаванні, адзначаныя +, адзяняюцца па правілах спаборніцтваў па спартыўнай гімнастыцы з наступным пераходам аэнікі з 10-бальнай у 5-бальную сістэму.

Агульная аэніка выводзіцца па шкале 25—23 балы — выдатна, 22—18 балаў — добра, 17—15 балаў — здавальняюча.

ПРАВАФЛАНГОВЫЯ САВЕЦКАГА СПОРТУ

Аматарам лёгкай атлетыкі нашай рэспублікі добра вядома імя Уладзіміра Бесараба. Ён — адзін з мацнейшых марафонцаў Беларусі.

Першы вялікі поспех прыйшоў да Уладзіміра больш года таму назад, калі ён стаў пераможцам Усеаюназнага марафонскага прабегу і ўпершыню выканаў нарматыў майстра спорту СССР.

Летась і сёлета У. Бесараб удзельнічаў у прабегу Курган Славы — Плошча Перамогі (г. Мінск), прысвечаным Дню Перамогі і абодва разы стаў другім прызёрам гэтых буйных традыцыйных спаборніцтваў.

НА ЗДЫМКУ: студэнт факультэта фізыхавання, майстар спорту СССР Уладзімір Бесараб у час здачы экзамена.

Фота А. Рудчанкі.

СЛОВА ПРА ТАВАРЫША

Гады вучобы ў вышэйшай навукальнай установе для кожнага юнака і дзяўчыны самыя памятныя. Ты набываеш не толькі любімую спецыяльнасць, але і добрыя і верныя сяброў.

Сярод чацвёртакурснікаў, ды і ўсіх студэнтаў факультэта, вядомы аўтарытэтам карыстаецца Мікалай Бухараў. Таварышы адносіцца да яго з павагай і любоўю, бо ў ім увабодзіліся лепшыя рысы, якія характэрныя для нашага маладога сучасніка.

З першага курса Мікалай зай-

маецца толькі на «выдатна». Вучобу ён паспяхова сумішчае з навукова-даследчай працай на кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны. Бухараў па-сапраўднаму захапіўся тэмай криватварэння ў спартсменаў ў час трэнеравачнага цыкла. Для таго, каб атрымаць каштоўныя вынікі, давялося правесці многія дзесяці даследаў. І вельмі прыемна было маладому даследчыку, калі яго навуковыя працы атрымоўвалі высокую адзнаку на рэспубліканскіх аглядах

конкурсах і займалі прызавыя месцы.

Аднак студэнт нашага факультэта павінен не толькі настаяць авалодаваць ведамі, займацца навукова-даследчай працай, але і павышаць сваё спартыўнае майстэрства. Інакш называецца сабе студэнтам фізфака проста няёмка.

Выбраны Бухаравым від спорту, бадай, адзін з самых цяжкіх. Мікалай займаецца марафонскім бегам. І не без поспеху. Летась ён выканаў нарматыў кандыдата ў майстры спорту. Пра гэта лёгка псаць, а вось дасягнуць такога рубяжа,

ой як нялёгка! Дастаткова сказаць, што толькі для падтрымання добрай спартыўнай формы марафонцу трэба прабегчы за тыдзень прыкладна каля трыох кіламетраў. Колькі на гэта патрэбна сіл і часу. Мікалай не шкадуе ні таго, ні другога. Ён марыць дасягнуць заветнага рубяжа: выканаць нарматыўна атрымлінае сярэбраната значна «Майстар спорту СССР». Можна з упэўненасцю сказаць, што ён дасягне сваёй мэты. Для такіх як М. Бухараў няма недаступных вяршынь.

Г. ВЯРЬГА,
камсорг групы.

1 ЧЭРВЕНЯ—МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ АБАРОНЫ ДЗЯЦЕЙ

НА КАФЕДРЫ МОЎ

Вялікая навукова-даследчая работа вядзецца на кафедрах беларускай і рускай моў. Згодна з планам кафедры павінна падрыхтаваць за 1971—80 гады трохтомнае выданне «Абласнога слоўніка Гомельшчыны». Для выканання гэтай работы кожны год чатыры групы філолагаў-другакурснікаў выязджаюць на дыялекталогічныя практыку ў населеныя пункты вобласці. Там студэнты збіраюць карысныя матэрыялы для будучага слоўніка. Затым на кафедры ён апрацоўваецца, сістэматызуецца. Падрыхтавана ўжо 300 тысяч картак.

Каб аблегчыць у далейшым работу, кафедра распачала друкаваць матэрыялы ў міжвузавскім зборніку «Беларуская мова і мовазнаўства». Так, у трэці выпуск гэтага зборніка здадзены матэрыялы на лтары А.Д. Адначасова на кафедрах вядзецца складанне «Слоўніка фальклору Усходняга Палесся» (як частка вялікага слоўніка) на аснове дарэвалюцыйнай і сучаснай вуснай народнай творчасці ў межах Гомельскай вобласці. Сюды ж уключаюцца лексічныя дыялектызмы з мастацкіх твораў пісьменнікаў-землякоў, якія пішуць пра наш край.

У сувязі з надыходзячым 100-годдзем з дня нараджэння двух вялікіх класікаў беларускай літаратуры, Акадэмія навук БССР даручыла кафедрам склаці «Слоўнік мовы Купалы». («Слоўнік мовы Коласа» рыхтуецца ў АН БССР).

Супрацоўнікі кафедры прымаюць актыўны ўдзел у зборы матэрыялаў для «Лінгвістычнага атласа Беларусі», які рыхтуе Акадэмія навук.

Нядаўна госцем гісторыка-філалагічнага факультэта была супрацоўніца АН БССР, кандыдат філалагічных навук А. І. Чабарук. Яна расказала студэнтам-філолагам аб той рабоце, якая вядзецца па складанню атласа.

А. ЛОЗКА,
наш кар.

ШЧАСЛИВАЯ.

Фота А. Рудчанкі.

ПАДТРЫМЛІВАЕМ ТРАДЫЦЫЮ

У гэтым месяцы на гісторыка-філалагічным факультэце адбылася канферэнцыя чытачоў па кнізе Б. Васільева «Не страляйце ў белых лебедзяў», якая праведзена па ініцыятыве і сіламі кафедры рускай літаратуры.

Абмеркаванне новага рамана гэтага папулярнага празаіка прайшло ў вострай дыскусіі і вельмі ажыўлена. Тон задалі студэнты 4-га курса рускага аддзялення Л. Мятліцкая, Е. Ва-

сюкова, А. Кірчанка, Н. Даніловіч, Л. Дарашэнка і іншыя. Актыўна ўдзельнічалі ў абмеркаванні таксама студэнты-трацякурснікі Л. Несцярок і С. Шыбук з аддзялення беларускай і рускай мовы і літаратуры. Паспрабавалі свае сілы ў самастойным разборы мастацкага твора і першакурснікі.

Л. НАРОНСКАЯ,
выкладчык кафедры
рускай літаратуры.

Аматары малявання і лепкі з поспехам займаюцца ў студый вярэленчага мастацтва. Аб павышэнні іх майстэрства, тонкім эстэтычным гусце засведчыла нядаўна праведзеная выстаўка работ членаў студыі.

На гэтых здымках вы бачыце кіраўніка студыі мастака Уладзіміра Майсеевіча Бізера з гурукаўцамі трэцякурснай гісторыка-філалагічнага факультэта Галінай Корчавай і студэнткай чввёртага курса біёлага-глебаванага факультэта Людмілай Елькінай, а таксама работу з гліны студэнткі трэцяга курса гісторыка-філалагічнага факультэта Уладзіміра Аляксеева.

Фота А. Рудчанкі.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ПА ЛЁГКАЙ АТЛЕТЫЦЫ

Прайшлі спаборніцтвы па лёгкай атлетыцы, якія ўваходзяць у праграму ўніверсіяды. Разыгрываліся ўзнагароды ў 17 мужчынскіх і 12 жаночых відах. Вызначыліся Станіслаў Башынскі, які прабег стомяючаруку за 10,4 сек. і ўпершыню выканаў нарматыў кандыдата ў майстры спорту.

З нядрэннымі вынікамі чэмпіёнамі ў сваіх відах праграмы сталі Н. Марыненка, П. Ламейка, Л. Хурсан, В. Крамлёўская. У камандным заліку перамаглі спартсмены чввёртага курса

факультэта фізвыхавання, другое месца дасталася мехмату, трэцяе — другакурснікам факультэта фізвыхавання.

НА МЕМАРЫЯЛЕ ГЕРАІНІ-ПАРТЫЗАНКІ

У Вінніцы стаў традыцыйным мемарыял на прыз слаўнай партызанкі Героя Савецкага Саюза Лялы Ратушняк.

Сёлетня ўпершыню на спаборніцтвы была запрошана і каманда ГДУ. Разам з гамельчанамі за перамогу змагаліся лёгкаатлеты 28 вышэйшых навучальных уста-

ноў Украіны, Расійскай Федэрацыі, Беларусі і Польшчы.

Сярод нашых спартсменаў вызначыліся Сяргей Панічалеў і Тацяна Ісаенка, якія ўзяліся на вышэйшую прыступку п'едэстала гонару. Сяргей перамог у бегу на 1500 м — 1 мінута 53,3 секунды, а Тацяна дайла за ўсіх сапернікаў штурхнула ядро — на 14 метраў 98 сантыметраў.

У бегу на 5000 м другім на фінішы быў з вынікам 14 мінут 32,3 секунды Уладзімір Якутовіч. Высокі вынік ў бар'ерным забегу на 110 метраў — 14,3 секунды — паказаў Фёдар Ключніцаў.

У агульным заліку каманда ГДУ заваявала сёмае месца.

У СПАБОРНИЦТВЕ З МІНЧАНАМІ

Нядаўна ў БДУ імя У. І. Леніна праходзіў ІІ-гі тур

алімпіады па беларускай і рускай мовах і літаратурах. Дзевяць прадстаўнікоў нашага ўніверсітэта віталі мінскія студэнты. Астатнія ўдзельнікі былі са сталічнага ўніверсітэта. Спачатку нам прапанавалі два-

цаць тэм (па пяць на кожны прадмет). Неабходна было выбраць сабе любую па літаратуры або па мове. Больш навучылых прац пісалася па мовах, чым па літаратурах. Па беларускай мове студэнтам найбольш спадабалася тэма «Росквіт беларускай мовы ў савецкі час».

З 12-ці прызавых месцаў нам пашанцавала заняць пяць.

АЛІМПІАДА ЖАНАМІСТАЎ

Нядаўна ў Беларускам Інстытуце народнай гаспадаркі імя В. В. Куйбышава праходзіў ІІ-гі тур Усеаюзнай алімпіады «Студэнт і навукова-тэхнічны прарэс» па спецыяльнасці эканоміка працы. У ім удзельнічалі каманды ГДУ і ВІНГа. У складзе нашай дэлегацыі былі В. Трухаў, В. Наважылаў, Н. Якаўлева, А. Сасноў, В. Цымашэнка.

Студэнтам абедзвюх ву ўзадавалі пытанні. Пасля двухмінутнай нарады члены каманд адказвалі на пастаўленае пытанне. Была пра-

Мы пчыра віншавалі пяцікурсніка Уладзіміра Коваля. Ён заняў першае месца, па рускай мове. Тры другія (па беларускай мове, рускай і беларускай літаратурах) занялі адпаведна студэнтка пятага курса Ганна Бададэй, чввёртага — Люба Карабка і трэцякурснік Мікола Краўчанка. Трэцяе месца па беларускай мове было таксама нашым. Яно дасталася купалаўскай стыпендыяты, студэнтцы трэцяга курса Людміле Несцяроў. Адна наша праца, таксама па беларускай мове, была адзначана.

К. УСОВІЧ,
удзельнік алімпіады.

дугледжана такая дэталі: у час спаборніцтва кожны член каманды павінен выступіць з адказам, каб можна было вызначыць індывідуальна пераможцу.

Алімпіада прайшла на высокім навуковым і арганізацыйным узроўні. Па выніках каманднага выступлення атрымалася роўная колькасць балаў. Па рашэнню арганізатара абедзве каманды раздзялілі першае месца і былі ўзнагароджаны граматамі. Журы вызначыла пераможцаў адной і другой каманд. Першае месца ў нашай камандзе заняў А. Сасноў, другое — В. Трухаў, які паказаў глыбокія і трывалыя веды па сваёй спецыяльнасці.

А. ГРЫШАНАЎ,
старшыня Савета СНТ
эканамічнага факультэта.

ГПА—У ЖЫЦЦЁ

Многія студэнты і супрацоўнікі нашага ўніверсітэта сталі ўладальнікамі значоў Усеаюзнага фізкультурнага комплексу «Гатоў да працы і абароны». Аднак тэмпы здачы нарматываў пакуль што яшчэ не могуць задавальняць. Таму на псыхадэмані ўніверсітэцкай камісіі па ГПА, якое адбылося 29 мая, ішла размова аб паліпшэнні становішча. Абмеркаваны пытанні аб рабоце камісіі па

ГПА механіка - матэматычнага і фізічнага факультэтаў, заслушаны справаздачы аб ходзе здачы норм комплексу студэнтам чввёртых і п'ятых курсаў, аб ўдзеле ва ўкараненні ГПА ў жыццё камітэта ДТСААФ і мясцовага камітэта. Пры абмеркаванні гэтых пытанняў выступілі Г. І. Варатніцкі, А. Г. Грышачкін, Ф. М. Семіянка, П. У. Жукіаў, Ф. Ф. Ганчэль і інш. Пастаўлена задачка паскорыць ход здачы нарматываў новага комплексу.

СТУДЭНТ І ГРАМАДЗЯНСКАЯ АБАРОНА

Грамадзянская абарона ў нашай краіне — усенародная і абавязковая справа.

Навучанне студэнтаў на кафедрах грамадзянскай абароны ажыццяўляецца на тэарэтычных, практычных і семінарскіх занятках па дзве гадзіны ў тыдзень на працягу аднаго года. Заняткі са студэнтамі праводзяцца на высокім метадычным узроўні добра вядомымі сваю справу выкладчыкамі, такімі як Г. С. Мільчанка, В. І. Палтарацкі і іншыя. На занятках шырока і ўмела выкарыстоўваюцца вучэбныя і наглядныя дапаможнікі: плакаты, схемы, табліцы, дыяфілмы, сродкі абароны, апараты радыяцыйнай і хімічнай разведкі, кінафілмы і інш.

Высокай паспяховай студэнтаў садзейнічае таксама зладжаная арганізацыя вучэбнага працэсу, усёбаковае матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў. На кафедры ёсць абсталяваны клас грамадзянскай абароны (варта адзначыць, што нам вельмі не хапае яшчэ абсталяванага сховішча).

Вялікую работу па паліпшэнню вучэбна-лабараторнай базы і павышэнню метадычнага майстэрства выкладчыкаў ажыццяўляе загадчык кафедры Ф. Ф. Ганчэль.

На працягу навучальнага года праводзяцца адкрытыя ўрокі з абмеркаваннем іх на кафедрах. Гэта садзейнічае не толькі павышэнню ведаў выкладчыкаў, але і выпрацоўвае адзіныя погляды, прыёмы, формы і метады навучання і выхавання.

Акрамя тэарэтычнай падрыхтоўкі, студэнты атрымліваюць навіны і метадычную падрыхтоўку для правядзення заняткаў па грамадзянскай абароне з насельніцтвам і вучнямі школ па іх абавязковых праграмах. З гэтай мэтай кожны студэнт атрымлівае тэму, вывучае яе, распрацоўвае план-канспект, а потым праводзіць па ёй заняткі.

працоўваюць нарматывы раздзела грамадзянскай абароны па Усеаюзнаму комплексу ГПА. На працягу года выкладчыкі прынялі гэтыя нарматывы ў 950 студэнтаў. Курс грамадзянскай абароны завяршаецца залікам.

Большасць студэнтаў разумее важнасць падрыхтоўкі па грамадзянскай абароне. Актыўна і цікава сябе яны ўдзельнічаюць у вучэбным працэсе: на семінарскіх і практычных занятках, заліках, дзе паказваюць добрае падрыхтаванасць і веды. Асабліва хочацца адзначыць такіх студэнтаў як І. Анісавец, О. Вагдану, А. Богдан, В. Драбшыўскі, А. Аізенштат, Г. Сасноўскі, Н. Трашчак, Н. Дзенісенка, Т. Какаўліна, Л. Разанава, Т. Ялецкая.

Паспяховай студэнтаў у значнай меры вызначае адносінны дэканат факультэтаў да грамадзянскай абароны. Але нельга сказаць, што тут у нас усё добра. У прыватнасці, недастакова ўвага надаецца гэтай важнай усенароднай справе на фізічным факультэце і факультэце фізвыхавання. Так, на фізічным факультэце паспяховай студэнтаў складале толькі 3,8 бала, што значна ніжэй, чым на іншых факультэтах. З вялікімі цяжкасцямі ажыццяўляецца навучанне студэнтаў на факультэце фізвыхавання. Тут паспяховай складале ўсяго толькі 3,1 бала, а наведванне заняткаў — 72,3 працэнта. Многія студэнты не прайшлі палову і больш вучэбнай праграмы. У сувязі з адзінаццаці студэнтаў-спартсменаў на розных факультэтах дэканату факультэта варта было б некаторых студэнтаў перавесці на індывідуальныя планы навучання.

Л. ЧУФЫРЫН,
выкладчык кафедры
грамадзянскай абароны.

Рэдактар Уд. ВАЛОГА.